

17012365

Gedeputeerde Staten**Statengriffie**

T.a.v. voorzitter van Provinciale Staten

onderwerpstatenvoorstel breedbandfonds snel internet bui-17012680
tengebied**kenmerk**

bui-17012680

behandeld dooring. P. Michielsen
(0118) 63 1950**verzonden****- 9 JUNI 2017**

Middelburg, 6 juni 2017

Geachte voorzitter,

Hierbij zenden wij u een statenvoorstel met als doel het oprichten van een breedbandfonds t.b.v. snel internet in het buitengebied.

Wij verzoeken u dit voorstel te behandelen in de vergadering van Provinciale Staten van 7 juli 2017. Daarnaast verzoeken wij u dit voorstel te agenderen voor de vergadering van de commissie Economie van 16 juni 2017.

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten.

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

PROVINCIE ZEELAND	
AFD. SG	AMBT.
AFD. TERMIJN	pb-sta
DATUM	- 9 JUNI 2017
DOC.NR.	17012365
ZAAK NR.	
CLASS.	

Financiële consequenties externe inhuur: n.v.t

Gedeputeerde
belast met
behandeling: drs. J. de Bat

Vergadering PS: 7 juli 2017
Nr: DIO-147
Agenda nr:
Vergadering GS: 6 juni 2017
Nr: 17012674

Onderwerp: Oprichten breedbandfonds t.b.v. 'snel' internet in het
 buitengebied

VOORSTEL

Aan de Provinciale Staten van Zeeland

Samenvatting:

In maart 2016 hebben wij u geïnformeerd over ons plan van aanpak Digitale Agenda Zeeland. Als een van acties uit dit plan hebben wij uw Staten in oktober 2016 geïnformeerd over de subsidieregeling voor eindgebruikers, ter stimulering van de vraagbundeling om tot een solide businesscase te komen. In beide brieven hebben wij aangegeven dat de ontwikkelingen in het breedband dossier snel gaan en dat wij deze daarom nauwgezet volgen om passend te reageren als er zich kansen of problematieken voordoen.

Dat is nu het geval. Bij het lokaal organiseren van de vraag op zowel de Bevelanden, Walcheren als in Oost- en Midden-Zeeuws-Vlaanderen in de contacten met de providers bleek eind 2016 en begin 2017 dat de voorfinanciering voor de providers in Zeeland problematisch zou worden. Na deze signalen is door de BNG/NIA (Nederlands Investment Agency) in februari 2017 een analyse gemaakt van de mogelijke opties voor financiering van vast-draadloze netwerken in Zeeland. Uit deze analyse blijkt dat, gegeven de Zeeuwse uitgangspunten in de Digitale Agenda en als het snel realiseren van de oplossing de ambitie is, het oprichten van een Provinciaal breedbandfonds door de BNG/NIA als meest kansrijke oplossing gezien wordt.

Om dit knelpunt op te lossen wordt, in aanvulling op het advies van de BNG/NIA, aan uw Staten voorgesteld € 370.000 ter beschikking te stellen aan NV Economische Impuls Zeeland (Impuls) voor het vormen van een revolverend breedbandfonds. Impuls gaat via haar dochteronderneming Investeringsfonds Zeeland B.V. vanuit dit fonds marktconforme leningen verstrekken aan providers om vast-draadloze netwerken te realiseren. De belangrijkste voorwaarden voor het verstrekken van leningen zijn het overleggen van een solide businesscase en het geven van een aansluitgarantie voor alle witte adressen in het projectgebied. Aan de lening zal een maximale looptijd van 36 maanden verbonden worden en er wordt een marktconforme rente afgesproken.

Op basis van genoemde contacten met de providers en de werkgroepen wordt ingeschat dat maximaal een aanvullende investering van € 370.000 nodig is om een Zeeland dekkend vast-draadloos netwerk te realiseren. Providers kunnen tot december 2017 bij Impuls een lening aanvragen. Gezien de maximale looptijd van 36 maanden komt het geld, kort na het beëindigen van de looptijd van het fonds, in het 1^e kwartaal van 2021 terug naar de Provincie.

Wat willen we bereiken?

Alle 9.000 witte adressen in het Zeeuwse buitengebied hebben de mogelijkheid om een snelle, toekomstbestendige breedbandverbinding af te nemen.

Waarom kunnen we zien of alles bereikt is?

In alle gemeenten (een gemeente is een projectgebied) is na een succesvolle vraagbundeling een netwerk gerealiseerd. Dit weten we uit de contacten met de lokale werkgroepen en de gemeenten die de aansluitsubsidies verstrekken. Daarnaast zal Impuls de leningen monitoren en jaarlijks aan de Provincie rapporteren.

Wat doen we daarvoor?

Het Plan van Aanpak Digitale Agenda (maart 2016) wordt verder uitgevoerd. De twee cruciale uitgangspunten zijn (en blijven) dat we in Zeeland inzetten op de vast-draadloze techniek en dat de markt de netwerken realiseert. De acties die we inzetten richten zich dan ook op zowel de vraag, als de aanbodzijde. Immers, marktwerking komt pas dan tot stand als vraag en aanbod elkaar gevonden hebben.

Vraagstimulering

Om de vraag te stimuleren hebben we inmiddels twee acties in gang gezet. Dit is ten eerste het lokaal organiseren van de vraag onder begeleiding van Impuls. Hiertoe zijn in de winter 2016/2017 drie werkgroepen aan de slag gegaan met vertegenwoordigers van de ZLTO, Recron, Vekabo in respectievelijk de Bevelanden, Zeeuws-Vlaanderen en Walcheren. De tweede actie is het openstellen van een subsidieregeling van € 200 per adres om de eenmalige kosten van de eindgebruiker weg te nemen. Doel van de subsidieregeling is het stimuleren van de vraagbundeling die de lokale werkgroepen samen met een providers de komende maanden (zomerperiode 2017) gaan organiseren. Bijna alle gemeenten hebben bestuurlijk aangegeven gebruik te gaan maken van de subsidieregeling. In oktober 2016 hebben wij uw Staten per brief over deze regeling geïnformeerd.

Aanbodstimulering

Het nu voorliggende voorstel om een bedrag van € 370.000 aan Impuls te lenen is een maatregel ter stimulering van de aanbodzijde. Impuls gaat vanuit het Investeringsfonds Zeeland BV marktconforme leningen verstrekken aan providers als er een solide businesscase overgelegd wordt. Ingeschat wordt dat maximaal een aanvullende investering van € 370.000 nodig is om een Zeeland dekkend netwerk te realiseren. Het regelen van de voor financiering van de bouw van het netwerk is een cruciale stap in de voorbereiding van de vraagbundeling, omdat eindgebruikers een bindend perspectief gegeven moet kunnen worden op welk moment ze uiterlijk aangesloten zullen worden.

Wat mag het kosten?

Met het nu voorliggende voorstel is maximaal € 400.000 gemoeid. Dit valt in twee delen uiteen:

Voor € 30.000 wordt een opdracht gegeven aan Impuls. Daarvoor beoordeelt Impuls de kredietaanvragen, verstrekt zij de leningen, verzorgt de periodieke monitoring, de jaarlijkse rapportage aan de Provincie en de eindafrekening. Het verstrekken van de opdracht is een bevoegdheid van Gedeputeerde Staten.

Voor € 370.000 wordt een (lenings)overeenkomst afgesloten met Impuls voor het vormen van een revolverend breedbandfonds. Het vormen van een fonds is conform de financiële verordening een bevoegdheid van Provinciale Staten.

Het uitgeleende bedrag wordt inclusief rente uiterlijk in 2021 terugbetaald aan de Provincie. Omdat het geld ten behoeve van het revolverende breedbandfonds door middel van een (lenings)overeenkomst beschikbaar wordt gesteld, wordt dit in de financiële administratie verwerkt door middel van een bankmutatie. De (lenings)overeenkomst wordt op de balans verwerkt als een vordering. De (lenings)overeenkomst heeft daarmee geen invloed op hoogte van de lasten in de exploitatiebegroting.

Bij het verstrekken van een lening hoort een zeker risico, nl. dat het geld niet terugbetaald kan worden. Om dit risico tot een minimum te beperken zijn de volgende beheersmaatregelen genomen:

- Voor het beoordelen van aanvragen maakt Impuls gebruik van een toetsingscommissie die op basis van de in de overeenkomst gestelde voorwaarden, kritisch de businesscase van de desbetreffende internetprovider toetst.
- Vanuit het fonds wordt slechts eenmaal een lening verstrekt, terugontvangen leningen worden niet nogmaals ingezet.
- De looptijd van het fonds is beperkt.
- Impuls stelt periodiek voortgangsrapportages op houdt actief vinger aan de pols.

Op basis van deze beheersmaatregelen komen we tot de conclusie dat de kans op niet-terugbetalen zeer minimaal is. Wij vinden het dan ook niet noodzakelijk om een bestemmingsreserve of risicovoorziening te vormen.

Financiële consequenties

Bij de vorming van het Breedbandfonds wordt de financiële verordening gehanteerd. Aan Impuls wordt een rentevergoeding gevraagd waardoor het aflossingsrisico en de provinciale rentekosten zoveel als mogelijk worden afgedekt. De rentevergoeding voor de Provincie is gelijk aan de marktconforme rente zoals Impuls die hanteert bij het verstrekken van het krediet aan de internetproviders. Deze terugontvangen rente wordt na bekend worden van de verstrekte kredieten en het bijbehorende rentepercentage verwerkt in de begroting. Deze rente vloeit terug naar het budget renteopbrengsten. Conform de financiële verordening wordt de looptijd van het revolverend fonds door Provinciale Staten vastgesteld. In dit voorstel wordt uitgegaan van 3,5 jaar dus t/m 31 december 2020.

Na ondertekening van de overeenkomst zullen de bank- en balansmutaties worden verwerkt.

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig bijgevoegd ontwerpbesluit.

Gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris.

Ontwerp-besluit

De staten der provincie Zeeland,
gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 6 juni 2017, nr.17012674;

besluiten:

om een bedrag van € 370.000,- door middel van een (lenings)overeenkomst beschikbaar te stellen aan N.V. Economische Impuls Zeeland voor het vormen van een revolverend Breedbandfonds met een looptijd van 3,5 jaar t/m 31 december 2020.

Ondergetekenden:

Provincie Zeeland, hierna te noemen: "de Provincie";

en

De N.V. Economische Impuls Zeeland, hierna te noemen: "Impuls".

Ondergetekenden hierna gezamenlijk te noemen: "Partijen".

Overwogen dat:

1. Provincie Zeeland het belangrijk acht dat al haar inwoners en bedrijven de mogelijkheid hebben om te beschikken over snel internet. Dat dit is vastgelegd in de Economische Agenda van de Provincie Zeeland waarin staat op welke wijze zij de werk- en leefomgeving in Zeeland wil verbeteren alsmede op welke wijze de Provincie het economisch klimaat wil versterken;
2. Impuls is opgericht met als doel de structuur van de Zeeuwse economie te versterken en hieraan in nauwe samenwerking en afstemming met o.m. de Provincie Zeeland en de Zeeuwse gemeenten uitvoering geeft;
3. in het buitengebied van de Provincie zich 9.000 witte adressen bevinden. Dit betreffen adressen die een internetverbinding hebben met minder dan 30 mb/s.
4. omdat bedrijven en inwoners (van Zeeland) steeds vaker snel internet nodig hebben er onderzocht is op welke wijze de witte adressen ontsloten kunnen worden;
5. gebleken is dat het realiseren van een bekabeld netwerk in Zeeland economisch niet rendabel is;
6. er is in 2015 in de gemeente Sluis een pilot geweest met vast-draadloos internet;
7. de pilot aantoonde dat door middel van een draadloze techniek snel en stabiel internet gerealiseerd kan worden;
8. de technieken van draadloos internet daarna verder zijn doorontwikkeld en van een zodanig niveau zijn dat het buitengebied van Zeeland via vast-draadloze technieken met snel en voldoende stabiel internet ontsloten kan worden;
9. voor een succesvolle uitrol van draadloos vast internet van belang is dat voldoende inwoners mee doen (vraagbundeling) teneinde de economische continuïteit van het netwerk te borgen;
10. de Provincie samen met Zeeuwse gemeenten de vraagbundeling aanjaagt met een zogenaamde aansluitsubsidie voor bewoners en ondernemers in het Zeeuws buitengebied;
11. een haalbare businesscase voor providers vraagt om initiële investeringen in de netwerken;
12. gebleken is dat providers hiervoor geen financiering kunnen krijgen omdat het start-ups zijn en onvoldoende bewezen trackrecord hebben, terwijl er sprake is van een voldoende (rendabele) businesscase;
13. de Provincie bereid is om, onder marktconforme voorwaarden, financiering aan providers te verstrekken via Impuls. Dat betekent dat Impuls, door middel van financiering door de Provincie, optreedt als beoordelaar van financieringsaanvragen, verstrekker en beheerder van leningen en bewaker van de voortgang;
14. partijen wensen afspraken te maken over de werkzaamheden die Impuls als financier uitvoert en de wijze waarop dit plaatsvindt. De afspraken zijn vastgelegd in onderhavige overeenkomst.

Partijen komen overeen dat:

1. de provincie een bedrag van € 370.000 verstrekt aan Impuls. Het bedoelde bedrag is bestemd voor het verstrekken van leningen aan providers voor de initiële investeringen van de opstelpunten die nodig zijn voor het bouwen van vast-draadloze netwerken.
2. Gedurende de periode van 15 juli 2017 tot 15 december 2017 beoordeelt Impuls aanvragen en verstrekt leningen aan providers die aan onderstaande criteria voldoen. Impuls beheert, monitort en rapporteert over de afgesloten leningen.
3. voor de te verstrekken leningen gelden de volgende minimumvoorwaarden voor de ter zake door providers in te dienen businesscases:
 - het moet gaan om het realiseren van breedbandnetwerk, wat specifiek gebouwd wordt voor het leveren van een internetaansluiting met gegarandeerde capaciteit. Het netwerk wordt niet gebruikt voor mobiele aansluitingen. Het netwerk moet een minimale snelheid bieden van 30 mbit/seconde;
 - afgeronde vraagbundeling die de voorgestelde businesscase sluitend maakt;
 - technische specificaties van de apparatuur die ingezet wordt, waarbij inzicht gegeven wordt in de toekomstige doorontwikkeling van de apparatuur;
 - investeringsbehoefte;
 - exploitatie per jaar (opbrengsten, kosten);
 - kasstroomoverzicht per jaar;
 - goedgekeurde jaarrekeningen over de twee jaren voorafgaand aan de aanvraag inclusief accountantsverklaring.
4. Impuls de ontvangen financieringsverzoeken waarvan de onderliggende businesscases voldoen aan de hiervoor onder 3. bedoelde voorwaarden ter besluitvorming voorlegt aan een (hiervoor specifiek in het leven geroepen) toetsingscommissie. Binnen Impuls zal sprake zijn van een scheiding van functies in die zin dat de projectleider die de vraagbundeling vanuit Impuls begeleidt/faciliteert geen deel zal uitmaken van de toetsingscommissie.
5. Impuls een administratie aanlegt vanaf het moment dat zij een financieringsverzoek krijgt tot en met het besluit om een gevraagde lening al dan niet te verstrekken.
6. Impuls, na een positief oordeel van de toetsingscommissie, een lening verstrekt aan de provider. Hiertoe zal tussen Impuls en de provider een leningsovereenkomst worden gesloten.
7. De leningsovereenkomst zullen in ieder geval de volgende criteria/standaardvoorwaarden omvatten:
 - leningsverstrekking vanuit de Impuls-dochter Investeringsfonds Zeeland B.V.;
 - financiering geldt voor de investering in een netwerk t.b.v. breedband in het buitengebied;
 - de looptijd van de lening is maximaal 36 maanden;
 - aflossing van de lening start binnen drie maanden nadat netwerk is opgeleverd;
 - de door de providers te betalen rente is marktconform;
 - providers mogen tussentijds boetevrij aflossen, te weten na één jaar en na twee jaar na verstrekking van de lening;
 - ingeval van niet tijdige betaling van een maandtermijn zal na één herinnering de vordering uit handen gegeven worden. De lening aan de provider is alsdan in haar geheel opeisbaar.
8. Impuls betaalt hetgeen zij int aan terugbetaalde leningen en geïnde rentevergoedingen terug aan de provincie. Terugbetaling vindt in een keer plaats zodra alle leningen zijn afgelost, doch uiterlijk in het eerste kwartaal van 2021.
9. Niet uitgeleend kapitaal wordt uiterlijk in januari 2018 terugbetaald de Provincie.
10. Bij een eventuele niet terugbetaling van leningen door de providers is Impuls gehouden herhaalde en serieuze incassopogingen te doen. Niet-geïncasseerde leningen kunnen door de provincie niet op Impuls worden verhaald. Eventuele incassokosten dienen allereerst gedekt te worden uit de renteopbrengsten van de uitstaande leningen. Eventueel daarboven te maken incassokosten worden eerst door Impuls met de Provincie overlegd en zullen na goedkeuring door Impuls afgetrokken van het aan de Provincie terug te betalen bedrag.

11. Partijen spreken vijf rapportagemomenten af:
- eindoverzicht verstrekte leningen (eerste kwartaal 2018);
 - tussenrapportage (derde kwartaal 2018);
 - Tussenrapportage (derde kwartaal 2019);
 - Tussenrapportage (derde kwartaal 2020);
 - Eindrapportage (eerste kwartaal 2021);

In de rapportages zal tenminste aandacht worden besteed aan het financiële verloop (kasstromen, aflossingen e.d.) van de leningen en het aantal aangesloten witte adressen voor zover bekend. Op verzoek van de Provincie kan de betreffende rapportage besproken en toegelicht worden.

12. De Provincie verstrekt aan Impuls eenmalig voor alle door haar en namens haar te verrichten werkzaamheden in het kader van deze overeenkomst een vergoeding van € 30.000,-.

Aldus in tweevoud opgemaakt en ondertekend

Namens Provincie Zeeland,

Namens Economische Impuls Zeeland NV

Datum,

Datum ,

Drs. J. de Bat, gedeputeerde

J.D. (Dick) ten Voorde, algemeen directeur